

När en anhörig dör

Information från Skatteverket.

Det här materialet innehåller information om vad Skatteverket gör vid ett dödsfall och vad du som delägare i dödsboet behöver göra. Broschyren ger en kronologisk bild över de händelser i vilka delägarna i ett dödsbo kan behöva vara i kontakt med Skatteverket. Tänk på att broschyren inte är en heltäckande guide utan endast informerar om de delar som berör händelser hos Skatteverket.

När en anhörig dör

Den här broschyren vänder sig till dig som mist en anhörig. För de allra flesta kan det vara svårt att veta vad man ska göra när en anhörig dör (avlider) och i vilken ordning man ska göra det.

En anhörig dör

När en anhörig dör utfärdas ett dödsbevis av en läkare.

Skatteverket får in ett dödsbevis och registrerar dödsfallet

Dödsbeviset skickas till Skatteverket och inom någon dag registrerar Skatteverket dödsfallet i folkbokföringen.

Anmäl adressändring för dödsboet

För att få dödsboets post från Skatteverket till den adress dödsboet önskar måste en anmälan om adressändring göras.

Begravning

Kremering eller gravsättning av den avlidna ska ske inom en månad från dödsdagen.

Bouppteckning

En bouppteckning ska upprättas och lämnas in till Skatteverket senast fyra månader från dödsdagen.

Deklaration för dödsboet ska lämnas in till Skatteverket

En inkomstdeklaration för det år som dödsfallet inträffade ska lämnas in till Skatteverket.

Dödsboets eventuella skatteskulder ska betalas

Om ett dödsbo har en skatteskuld och det finns pengar i dödsboet som täcker skulden så ska skulden betalas innan dödsboet kan avslutas.

Vem kan vara delägare i ett dödsbo?

Delägare i ett dödsbo är vanligtvis de närmast anhöriga. Det kan vara den avlidnas efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare.

Vad händer när en anhörig har avlidit i Sverige?

När en person har avlidit ska en läkare utfärda ett dödsbevis och ett intyg om dödsorsaken. Läkaren ska lämna dödsbeviset till Skatteverket och intyget om dödsorsaken till Socialstyrelsen.

Det tar normalt någon dag för Skatteverket att registrera uppgifterna om dödsfallet i folkbokföringen. Många myndigheter, privata företag, banker och försäkringsbolag hämtar sedan information från folkbokföringen om att personen har avlidit.

Om du har frågor gällande dödsbeviset kan du kontakta läkaren eller sjukhuset.

Vad händer när en anhörig har avlidit utomlands?

Om en anhörig har avlidit i utlandet ska du kontakta närmaste Svenska ambassad eller konsulat. På ambassaden eller konsulatet får du bland annat hjälp med de dokument som du behöver för att få dödsfallet registrerat i Sverige. Om den avlidna personen ska gravsättas eller kremeras i Sverige ska Skatteverket utfärda intyg om detta. Det kan Skatteverket göra först efter att dödsfallet har blivit registrerat i folkbokföringen.

För information om svenska ambassader kan du besöka www.swedenabroad.se

Hur gör du en ansökan om dödförklaring av en försvunnen person?

Om en anhörig har försvunnit kan du ansöka om att få personen dödförklarad. Det kan du vanligtvis göra tidigast efter fem år. Under vissa förutsättningar, som naturkatastrofer eller stora olyckor,

kan du ansöka om dödförklaring efter ett år eller omedelbart efter försvinnandet. Har du frågor om dödförklaring kan du ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Behöver du ett dödsfallsintyg med släktutredning?

I vissa fall kan till exempel försäkringsbolag fråga efter ett dödsfallsintyg med släktutredning. Ett sådant intyg visar när en person avled och vilka efterlevande personen har. Intyget kan du få av Skatteverket efter att dödsfallet är registrerat. Ring till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567 för att beställa ett dödsfallsintyg med släktutredning.

Adressändring för dödsbo

Det är viktigt att du gör en anmälan om adressändring för dödsboet. Skatteverket skickar automatiskt ut en fråga om adressändring till dödsboets adress utom i de fall när den avlidna var folkbokförd på ett äldreboende.

Hur gör du en adressändring till Skatteverket för ett dödsbo?

När du ska göra en adressändring för ett dödsbo kan du använda Skatteverkets svarsformulär. Har du inte tillgång till svarsformuläret så kan du lämna in ansökan på ett servicekontor eller skicka adressändringen i ett vanligt brev till det skattekontor som ligger närmast den nya postorten för dödsboet. Anmälan om adressändring ska vara skriftlig.

Vem kan göra en adressändring till Skatteverket?

En anmälan om adressändring kan göras av dig som är delägare i dödsboet, av en bouppteckningsförrättare eller av din begravningsbyrå. För att en person som inte är delägare i dödsboet ska kunna göra en anmälan om adressändring krävs en fullmakt från alla delägare i dödsboet.

Efter en adressändring till Skatteverket är det endast post från Skatteverket som blir skickad till

den nya adressen. För att dödsboet ska få annan post, kan du göra en anmälan om eftersändning hos Svensk adressändring.

Vad kan hända om du inte gör en adressändring hos Skatteverket?

Om Skatteverket inte har dödsboets aktuella adress leder det till att viktig information som deklara-tionsblanketter, betalningsuppmaningar och andra brev blir skickade till fel adress. Till skillnad mot annan post eftersänds inte deklara-tionsblanketter. I de fall det saknas en giltig adress går de istället tillbaka till Skatteverket. Om eventuella betalningsuppmaningar som till exempel kvars-katt inte kommer till dödsboet har dödsboet inte kännedom om skulden. Dödsboet kan då få betala ränta och riskerar att skulden lämnas till Kronofogden.

Begravning

Kremering eller gravsättning av en avliden person ska ske senast en månad från dödsdagen.

För att den avlidna personen ska kunna begravas behöver du ett intyg från Skatteverket om att hen får kremeras eller gravsättas. Det intyget behöver inte du beställa utan det gör vanligtvis begravningsbyrån eller kyrkogårdsförvaltningen.

Om dödsboet väljer att kremera den avlidna personen ska askan gravsättas inom ett år från kremeringen.

Behöver du anstånd med begravningen?

Du kan söka anstånd med kremering eller gravsättning. Det gör du genom att kontakta Skatteverket och förklara varför begravningen inte kan ske inom en månad från dödsdagen. Har du frågor om anstånd med begravning kan du ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Här är några exempel på skäl som kan ge dig anstånd:

- Ni anhöriga är på grund av sjukdom förhindrade att ordna med gravsättningen i tid.

- Flera avlidna familjemedlemmar ska gravsättas vid ett gemensamt tillfälle.
- Medling pågår eller kommer att inledas på grund av att ni anhöriga är oeniga i frågor om gravsättning eller kremering.

Vill du att askan ska spridas ut?

Om du vill att askan ska spridas ut ska du ansöka om tillstånd hos Länsstyrelsen. Besök Länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se för mer information.

Bouppteckning

För att kunna avsluta ett dödsbo behöver delägarna en bouppteckning eller en dödsboanmälan. Det gäller oavsett om skulderna överstiger tillgångarna eller inte.

Skatteverkets uppgift är att registrera bouppteckningar. Bodelning och arvskiften som sker på grund av dödsfall är en privat angelägenhet. Skatteverket svarar inte på frågor rörande bodelning och arvskiften.

Vad är en bouppteckning?

En bouppteckning är ett dokument som du ska upprätta och lämna in till Skatteverket om den avlidna vid sin död hade sin hemvist (bodde) i Sverige. Bouppteckningen är en skriftlig förteckning som bland annat visar

- personuppgifter om den avlidna personen
- den avlidna personens samtliga tillgångar och skulder på dödsdagen
- vilka som är den avlidna personens arvingar enligt lag eller testamente.

Om den avlidna personen var gift ska bouppteckningen också innehålla uppgifter om den efterlevande maken eller makans samtliga tillgångar och skulder.

Om den avlidna var sambo och sambon begär bodelning ska bouppteckningen innehålla uppgifter om samboegendom.

En bouppteckning ska normalt inte upprättas om den avlidna vid sin död inte hade hemvist (inte bodde) i Sverige.

Vad är en dödsboanmälan?

Om den avlidna personens tillgångar inte räcker till annat än begravningskostnader och andra kostnader som hör till dödsfallet så finns en möjlighet för socialnämnden i den avlidna personens hemkommun att göra en dödsboanmälan och lämna in den till Skatteverket. En dödsboanmälan är ett dokument som i så fall ersätter bouppteckningen. Det är kommunen som bestämmer om det finns förutsättningar för att göra en dödsboanmälan. Kontakta så snart som möjligt socialnämnden i berörd kommun för att få mer information.

Om kommunen avslår en ansökan om dödsboanmälan ska du upprätta en bouppteckning och lämna in den till Skatteverket.

Varför behöver du göra en bouppteckning?

En registrerad bouppteckning krävs bland annat för att avsluta bankkonton och för att söka lagfart för en fastighet. Bouppteckningen är en handling som visar vem som är delägare i dödsboet. Efter att bouppteckningen är registrerad kan dödsboet avvecklas genom ett arvskifte.

När ska du göra en bouppteckning och när ska den vara inlämnad till Skatteverket?

En bouppteckning ska förrättas och upprättas senast tre månader efter dödsfallet.

Bouppteckningen ska ha kommit in till Skatteverket senast fyra månader efter dödsfallet.

Behöver du anstånd med att förrätta en bouppteckning?

Du kan söka anstånd med att förrätta bouppteckningen. Ansökan om anstånd ska ha kommit in till Skatteverket senast tre månader efter dödsfallet. Det går bra att begära anstånd genom att skicka ett meddelande under Kontakta oss på Skatteverkets webbplats eller ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Behöver du mer information om bouppteckningar?

På Skatteverkets webbplats finns mer allmän information om bouppteckningar. Där finns även Skatteverkets bouppteckningsblankett, tilläggsbouppteckningsblankett och tillhörande informationsbroschyr.

Har du frågor om bouppteckningar eller vill beställa blanketterna och broschyren kan du kontakta Skatteverket via vår webbplats eller ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Behöver du en kopia på en registrerad bouppteckning?

Om du behöver en kopia av en bouppteckning som är registrerad från och med den 1 juli 2001 kan du beställa den på Skatteverkets webbplats eller ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Behöver du kopior av äldre bouppteckningar kan du beställa dem på Riksarkivets webbplats www.riksarkivet.se

Deklarationsskyldighet för dödsbo

Delägarna i ett dödsbo ska lämna en inkomstdeklaration för det år som dödsfallet inträffade. I deklarationen ska alla inkomster under inkomståret redovisas. Det gäller både inkomst som den avlidna hade före dödsfallet och eventuella inkomster som dödsboet har haft.

Så här deklarerar du för ett dödsbo?

Det är delägarna i dödsboet som ska lämna in dödsboets deklaration. Om testamentsexekutor eller boutredningsman är utsedd är det istället denne som har ansvaret för att lämna in deklarationen. Skatteverket skickar deklarationsblanketten till dödsboets folkbokföringsadress eller till den dödsboadress som dödsboet har anmält.

Om dödsboet godkänner de förtryckta uppgifterna i deklARATIONEN är det enklast att lämna in deklARATIONEN digitalt. Använd koderna för identifiering och underskrift som är förtryckta på deklARATIONEN-blanketten och lämna in deklARATIONEN i Skatteverkets e-tjänst ”InkomstdeklARATION 1” eller i Skatteverkets app. Det går också bra att godkänna deklARATIONEN med koderna genom ett telefonsamtal eller genom att skicka sms (se anvisningarna på deklARATIONEN-blanketten).

Om något ska ändras eller läggas till i dödsboets deklARATION kan det också göras digitalt men då behöver dödsboet utse deklARATIONENS ombud. Dödsboet kan ansöka om registrering av deklARATIONENS ombud genom att skicka in blankett SKV4809 ”Ansökan e-tjänster – DeklARATIONENS ombud”. Ansökan ska vara undertecknad av samtliga dödsbodelägare och underskrifterna ska vara bevitnade. För att kunna kontrollera att rätt personer har skrivit under ansökan behöver bouppteckningen vara godkänd och registrerad hos Skatteverket innan deklARATIONENS ombud kan registreras. Om dödsbodelägarna befinner sig på olika platser och inte har möjlighet att skriva på en och samma ansökningsblankett kan flera blanketter skickas in för att tillsammans bilda en komplett ansökan. Behörigheten som deklARATIONENS ombud börjar gälla 14 dagar efter Skatteverkets registrering och gäller tills vidare, om inte slutdatum anges i samband med ansökan.

Ett deklARATIONENS ombud kan också logga in på www.skatteverket.se och hämta information om dödsboet. Till exempel saldo och transaktioner på skattekontot samt tidigare inlämnade deklARATIONER och slutskattebesked.

Dödsboet kan vid behov vända sig till Skatteverket för att få en deklARATIONSKOPIA eller för att ta del av annan sekretessbelagd information om den avlidna. Begäran kan göras antingen muntligen eller skriftligen, men samtliga dödsbodelägare måste samtycka till att uppgifterna lämnas ut.

Hur länge måste du fortsätta att lämna in deklARATION för ett dödsbo?

Ett dödsbo finns kvar så länge det är oskiftat, det vill säga så länge det finns tillgångar som

inte delats upp mellan arvingarna. Ett dödsbo ska deklARERAS för år efter dödsfallet om dödsboet

- har haft inkomster av tjänst, kapital eller näringsverksamhet över 100 kr
- efter den 1 januari inkomståret har varit ägare till en eller flera fastigheter
- är skyldig att betala avkastningsskatt för pensionsmedel eller särskild löneskatt för pensionskostnad.

Om dödsboet fortfarande är oskiftat året efter dödsfallet och Skatteverket får in uppgifter som gör dödsboet deklARATIONSSKYLDIGT registrerar Skatteverket dödsboet och tilldelar dödsboet ett organisationsnummer.

Mer detaljerad information om dödsboet behöver lämna in en inkomstdeklARATION eller inte hittar du på Skatteverkets webbplats.

Vad händer om du inte deklARERAS för ett dödsbo?

Det är viktigt att du som delägare i dödsboet ser till att inkomstdeklARATIONEN skickas in i rätt tid. Underlaget för beskattning ska vara rätt. Det kan du kontrollera genom att titta på de kontrolluppgifter och årsbesked som till exempel banker har skickat till dödsboet.

Om dödsboet inte lämnar in inkomstdeklARATIONEN i tid kan dödsboet få förseningsavgifter. Det riskerar även att bli skönstaxerat. Det betyder att Skatteverket bestämmer dödsboets skatt, för det år deklARATIONEN avser, med utgångspunkt i de kontrolluppgifter som har kommit in. Om dödsboet har blivit skönstaxerat kan det vid en senare omprövning av beskattningsbeslutet vara svårt att få fram de uppgifter som dödsboet hänvisar till.

Behöver du anstånd med att lämna in deklARATION för ett dödsbo?

I vissa fall kan Skatteverket ge anstånd med att lämna in inkomstdeklARATIONEN. Har du frågor om anstånd kan du ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Skatteskulder i ett dödsbo

Om ett dödsbo har en skatteskuld och det finns pengar i dödsboet som täcker skulden så ska skulden betalas innan dödsboet kan avslutas.

Kan du bli ansvarig för skatteskulder i ett dödsbo?

Även om du som delägare i ett dödsbo inte i direkt mening ärver skulder kan du ändå i vissa fall bli betalningsskyldig för dödsboets skulder. Exempel på när du kan bli betalningsskyldig är

- om du tar emot arv ur ett dödsbo innan tillgångarna i dödsboet använts för att betala boets skulder
- om du innan dödsfallet har mottagit gåvor från den avlidna och detta har lett till att dödsboet inte kan betala sina skulder
- om dödsboet äger hus eller värdepapper som dödsboet säljer och vinsten fördelas ut till dödsbodelägarna utan att boet dessförinnan betalat den skatt som blir på vinsten.

Vad bör du som delägare i ett dödsbo göra?

Som delägare i ett dödsbo är det viktigt att du ser till att dödsboet blir förvaltats och avvecklat på rätt sätt. Det innebär att du som delägare i dödsboet ska betala skulderna i dödsboet innan någon kan ta emot pengar eller egendom ur boet. Finns det flera delägare i dödsboet är ni alla solidariskt betalningsansvariga. Det betyder att varje delägare har ett personligt ansvar för hela skulden. Därför är det viktigt att du kontrollerar att alla skatteskulder i dödsboet blir betalda även om ni inom delägar-kretsen har delat upp ansvaret. Om någon del av skatten inte blir betald så kan Skatteverket vända sig till dig med krav på betalning av hela skatteskulden. Varje delägare i dödsboet kan bli återbetalningsskyldig upp till hela det belopp som hen har tagit emot som arv.

När dödsboet säljer tillgångar som utlöser kapitalvinstskatt, till exempel fastigheter eller bostadsrätter, är det viktigt att det finns pengar kvar i dödsboet för att kunna betala den kommande vinstskatten. I samband med bouppteckningen bör därför även kommande skatteskulder, exempelvis

vinstskatt från en bostadsförsäljning, tas med i redovisningen av dödsboets skulder.

Om pengarna i dödsboet inte räcker till att betala alla skulder behöver delägarna i dödsboet ta reda på vilka skulder som är prioriterade och oprioriterade. En prioriterad skuld kan till exempel vara ett bostadslån där bostaden har satts i pant. En oprioriterad skuld kan till exempel vara en hyres-skuld och skuld för köpt vara eller tjänst. En prioriterad skuld ska betalas före en oprioriterad skuld. Om det finns pengar kvar efter att prioriterade skulder och kostnader för dödsboets förvaltning är betalda bör delägarna i dödsboet kontakta fordringsägarna för de oprioriterade skulderna. Detta för att komma överens om fördelning av de pengar som finns.

Vad gör Skatteverket om ett dödsbo har obetalda skatteskulder?

Skatteverket utreder dödsbon som har obetalda skatteskulder och där det finns skäl att anta att den avlidna eller dödsboet har haft betalningsförmåga i nära samband med att skatteskulden uppstod. Utredningen syftar till att få klarhet i om det har funnits gåvor eller arv som har skett i strid med reglerna enligt ärvdabalken eller konkurslagen.

En utredning av obetalda skatteskulder startar normalt tidigast året efter att den obetalda skatteskulden har förfallit till betalning och överförs till Kronofogden. Det innebär att arvingar och gåvomottagare kan få krav för obetalda skatteskulder relativt lång tid efter att de har tagit emot arvet eller gåvan.

Vad händer om du som delägare i ett dödsbo inte betalar en skatteskuld?

Om delägarna i dödsboet har fördelat arvet utan att betala skatteskulder blir de återbetalningsskyldiga till dödsboet. Om dödsboet inte har betalt en skatteskuld kan det exempelvis innebära att dödsboet försätts i konkurs eller ställs under förvaltning av en boutredningsman. Dödsboet kommer då via konkursförvaltaren eller boutredningsmannen att genom domstol föra talan om återbetalning till dödsboet. Talan om åter-

betalning förs då mot delägarna i dödsboet personligen. Om du är delägare i dödsboet och har tagit pengar utan att först betala dödsboets skatteskulder så kan även Skatteverket i vissa fall väcka talan vid domstol om personligt betalningsansvar. Detta kallas för företrädaransvar.

Om du är ensam delägare i dödsboet och har sålt egendom ur dödsboet efter det att bouppteckningen har registrerats och utan att ta upp vinsten i din deklaration kan Skatteverket i vissa fall genom ett omprövningsbeslut flytta över beskattningen av kapitalvinsten från dödsboet till dig som ensam dödsbodelägare. Det innebär att du får betalningsansvaret för skatteskulden. Om skulden inte blir betald lämnar Skatteverket över skatteskulden till Kronofogden.

Behöver ett dödsbo eller du som delägare i ett dödsbo anstånd med betalning av en skatteskuld?

Om ett dödsbo till exempel behöver sälja egendom för att betala en skatteskuld kan du som delägare i dödsboet söka anstånd med betalning av dödsboets skatteskuld. Har du frågor om anstånd med betalning kan du ringa till Skatteupplysningen på telefonnummer 0771-567 567.

Om du som dödsbodelägare blir återbetalningskyldig på grund av en skatteskuld i dödsboet och inte har möjlighet att betala kan du ansöka om betalningsanstånd hos Skatteverket. Ett sådant anstånd kan i vissa fall beviljas om Skatteverket gör bedömningen att uppskovet med betalning är

fördelaktigt för staten som fordringsägare. Om anstånd beviljas innebär detta att du som delägare i dödsboet under viss tid återbetalar det belopp som skulle ha använts för att betala dödsboets skatteskulder.

Vad är viktigt för dig att tänka på?

När Kronofogden utreder ett dödsbo som har skatteskulder och konstaterar att det inte finns några utmätningsbara tillgångar så har dödsboet fortfarande kvar sitt betalningsansvar. Trots att det finns en utredning från Kronofogden som visar att ett skuldsatt dödsbo saknar tillgångar så kan Skatteverket inleda en utredning. Det kan Skatteverket göra för att utreda om egendom på ett otillåtet sätt skänkts bort eller tagits emot som arv ur boet innan personen avled. Om du som delägare blir återbetalningskyldig för dödsboets skatteskulder, i samband med att dödsboet försätts i konkurs eller ställs under boutredningsman, så kommer även kostnaderna för rättsprocessen att bli en fordran mot dig personligen. Dessa kostnader kan bli höga.

Om dödsboet har försätts i konkurs och en konkursbouppteckning är gjord måste du som delägare i dödsboet ändå upprätta en bouppteckning och skicka in den till Skatteverket.

Mer information

Mer information hittar du på Skatteverkets webbplats www.skatteverket.se

